

รูปแบบบ้านวิมานดิน

ไอเดียง'บ้านดิน'ฝีมืออาสา

สาขันธ์ มลาราสณ์

อเมริกัน

บ้านดินทุนต่ำเพื่อชาว'หนองตะโก'

ด้วยพื้นที่แห้งแล้งกันดารและชาวบ้านมีฐานะยากจน ประกอบกับวัสดุอุปกรณ์การ建房ที่อยู่อาศัยที่มีราคาแพง ด้วยเหตุนี้ทำให้ชาวบ้านหนองตะโก อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด จึงมีแนวคิดจะสร้างบ้านดินเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและได้อยู่กับธรรมชาติตามวิถีพอเพียง ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยสันติภาพสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย หรือ Peace Corps Thailand ที่การส่งอาสาสมัครอเมริกันเข้ามาช่วยเหลือในการทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน

"ชาวบ้านที่ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน อาชีพหลักทำนาทำไร่ บ้านดินจึงเป็นอีกทางเลือกในการสร้างเป็นอยู่ที่อาศัย เพราะราคาไม่แพง ไม่เกิน 1.5-2 หมื่นต่อหลัง ขณะที่บ้านที่สร้างกันทั่วไปหลังหนึ่ง 2-3 แสน ที่สำคัญเรามีวัสดุในการก่อสร้างในพื้นที่พร้อม และบรรยากาศก็เย็นสบาย ไม่ร้อนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เหมือนได้อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ"

สาขันธ์ มลาราสณ์ กำนันตำบลหนองตะโก เผยถึงแนวคิดการสร้างบ้านดินสำหรับการอยู่อาศัยของคนในชุมชน แม้ขณะนี้ยังเป็นเพียงการก่อสร้างบ้านดินแบบ แต่จากนี้ไปจะขยายผลไปสู่สถานที่ราชการภายในตำบล วัด หมู่บ้านทั้ง 10 หมู่บ้าน

บริเวณโรงเรียนชุมชนบ้านบัวคำนำมาผสมกับแป้งเปียกที่ต้มแล้วมาทาบริเวณฝาผนังเพื่อความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์ จากนั้นก็ตกแต่งลวดลายเส้นที่แสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนคนหนองตะโก

ขณะที่ บ็อบบี้ แคนดรี อาสาสมัครชาวอเมริกัน ซึ่งถูกส่งให้มาประจำที่บ้านหนองตะโก มีส่วนสำคัญในการออกแบบบ้านดิน โดยได้นำความรู้ด้านการวางผังเมืองมาปรับประยุกต์ใช้ การออกแบบบ้านดิน และรู้สึกดีใจที่ได้มีส่วนร่วม

กับชาวบ้านในการสร้างบ้านดินจนสำเร็จเพื่อเป็นและที่อยู่อาศัยของประชาชนทั่วไปด้วย สำหรับขั้นตอนการก่อสร้างนั้น ไม่ยาก เริ่มจากการทำอิฐดินดิบ

โดยวัตถุดิบประกอบด้วยอัตราส่วน ดินทั่วไป 60 ดินเหนียว 30 แกลบ 10 ส่วนน้ำพอประมาณ จากนั้นนำดินมาวดในกระบะด้วยเท้า จนมีความเหนียวพอเหมาะ โดยสังเกตจากดินไม่ติดเท้า จากนั้นนำดินที่นวดได้ที่แล้วไปเทลงในบล็อกพิมพ์ที่มีขนาด 28x50x10 เซนติเมตร แล้วยกพิมพ์ออกฝังอิฐไว้ 4 วัน และฝังในแนวตั้งอีก 8 วัน จากนั้นก็มาเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกบ้าน โดยเลือกพื้นที่สูง น้ำท่วมไม่ถึง เทพื้นด้วยคอนกรีต

"ปกติบ้านดินไม่ต้องใช้เสา แต่สำหรับแบบ

บ้านหนองตะโกใช้เสาคอนกรีตขนาดเล็ก เพื่อสะดวกในการเชื่อมต่อโครงหลังคาเหล็กและไม้ไผ่ ให้น้ำอิฐดินวางทับซ้อนด้านกว้างตามแบบแปลน จนถึงโครงหลังคา เว้นช่องประตูหน้าต่าง

และช่องลม ส่วนหลังคามุงด้วยหญ้าแฝกหรือโพ
หญ้าเพื่อความกลมกลืนของตัวบ้าน และยังเป็น
ฉนวนทนความร้อนได้ดี สำหรับเพดานใช้ไม้ฝา
อัดขัดแตะ ส่วนวงกบบานประตู-หน้าต่างไม้ติด
ตั้งเมื่อผนังแห้งสนิท”

กำนันตำบลหนองตะโก้ อธิบายต่อว่า สำหรับ
การลาดพื้นบ้านเพื่อความสวยงามและสะดวกใน
การทำความสะดวก จึงจำเป็นต้องปูด้วยกระเบื้อง
เคลือบ ส่วนการทำสีจะใช้ดินแดง ซึ่งมีแหล่งอยู่

ประโยชน์ของคนในชุมชน

“ผมจบมาทางด้านการออกแบบและวาง
ผังเมืองจากมหาวิทยาลัยนิวออร์ลีนส์ ก็รู้สึกดีใจ
มากที่ได้มาประจำประเทศไทยและได้มาช่วยสร้าง
บ้านดินให้ชาวบ้านที่นี่ ซึ่งได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา
ประยุกต์ใช้ด้วย นอกจากร่วมกับชาวบ้านสร้าง
บ้านดินแล้ว ก็ยังหาเวลาว่างสอนภาษาอังกฤษให้
เด็กๆ ในหมู่บ้านด้วย” บิอบบักกล่าวอย่างภูมิใจ

“บ้านดิน” นวัตกรรมฝีมือการออกแบบและ
ก่อสร้างของชาวบ้านหนองตะโก้ ร่วมกับอาสา
สมัครอเมริกัน นับเป็นผลงานเด่นเพื่อเป็นทาง
เลือกให้แก่ชาวบ้านด้านที่อยู่อาศัยในกรณีที่มี
ทุนอยู่อย่างจำกัด สนใจดูตัวอย่างบ้านดินติดต่อ
อบต.หนองตะโก้ โทร.0-4366-2053 ได้ทุกวัน
ในเวลาราชการ

● สุรัตน์ อัดตะ ●